

**No. 56047\***

---

**Turkey  
and  
Bangladesh**

**Agreement between the Government of the People's Republic of Bangladesh and the Government of the Republic of Turkey concerning the reciprocal promotion and protection of investments. Ankara, 12 April 2012**

**Entry into force:** *20 May 2019 by notification, in accordance with article 13(1)*

**Authentic texts:** *English and Turkish*

**Registration with the Secretariat of the United Nations:** *Turkey, 25 November 2019*

*\*No UNTS volume number has yet been determined for this record. The Text(s) reproduced below, if attached, are the authentic texts of the agreement /action attachment as submitted for registration and publication to the Secretariat. For ease of reference they were sequentially paginated. Translations, if attached, are not final and are provided for information only.*

---

**Turquie  
et  
Bangladesh**

**Accord entre le Gouvernement de la République populaire du Bangladesh et le Gouvernement de la République de Turquie concernant la promotion et la protection réciproques des investissements. Ankara, 12 avril 2012**

**Entrée en vigueur :** *20 mai 2019 par notification, conformément au paragraphe 1 de l'article 13*

**Textes authentiques :** *anglais et turc*

**Enregistrement auprès du Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies :** *Turquie, 25 novembre 2019*

*\*Aucun numéro de volume n'a encore été attribué à ce dossier. Les textes disponibles qui sont reproduits ci-dessous sont les textes originaux de l'accord ou de l'action tels que soumis pour enregistrement. Par souci de clarté, leurs pages ont été numérotées. Les traductions qui accompagnent ces textes ne sont pas définitives et sont fournies uniquement à titre d'information.*

[ ENGLISH TEXT – TEXTE ANGLAIS ]

**AGREEMENT BETWEEN**  
**THE GOVERNMENT OF THE PEOPLE'S REPUBLIC OF BANGLADESH**  
**AND**  
**THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY**  
**CONCERNING**  
**THE RECIPROCAL PROMOTION AND PROTECTION OF**  
**INVESTMENTS**

The Government of the People's Republic of Bangladesh and the Government of the Republic of Turkey hereinafter referred to as the "Contracting Parties":

Desiring to promote greater economic cooperation between both Contracting Parties with respect to investment by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party;

Recognizing the treatment to be accorded to such investment by an agreement will stimulate the flow of capital and technology for the economic development of the Contracting Parties;

Agreeing that fair and equitable treatment of investments is desirable in order to maintain a stable framework for investment and will contribute to maximizing effective utilization of economic resources and improve living standards; and

Being convinced that these objectives can be achieved without relaxing health, safety and environmental measures of general application as well as internationally recognized labor rights;

Having resolved to conclude an agreement concerning the reciprocal promotion and protection of investments;

Have agreed as follows:

**ARTICLE 1**  
**Definitions**

For the purpose of this Agreement;

1. The term "investment" means every kind of asset, connected with business activities, acquired for the purpose of establishing a lasting economic relation in the territory of either Contracting Party in conformity with its laws and regulations, and shall include in particular but not exclusively:

- (a) movable and immovable property and any other property rights such as mortgages, liens, pledges as defined in conformity with the laws and regulations of the Contracting Party in whose territory the property is situated;
- (b) reinvested returns, claims to money or any other rights having financial value related to an investment;
- (c) shares, stocks or any other form of participation in companies;
- (d) industrial and intellectual property rights including patents, trademarks, industrial designs, copyrights, technical process, goodwill and know-how;
- (e) business concessions conferred by law or by contract, including concessions to explore, extract, exploit or cultivate natural resources;

provided that such investments which are in the nature of acquisition of shares or voting power amounting to, or representing of less than ten (10) percent of a company through stock exchanges shall not be covered by this Agreement.

2. The term "investor" means:

- (a) natural persons having the nationality of a Contracting Party according to its laws;
- (b) companies, corporations, firms, business partnerships incorporated or constituted under the law in force of a Contracting Party and having their registered offices together with substantial business activities in the territory of that Contracting Party;

who have made an investment in the territory of the other Contracting Party.

3. The term "returns" means the amounts yielded by an investment and includes, in particular, though not exclusively, profit, interest, capital gains, royalties, fees and dividends.

4. The term "territory" means: the land territory, internal waters, the territorial sea and the airspace above them, as well as the maritime areas over which the host Contracting Party has sovereign rights or jurisdiction for the purpose of exploration, exploitation and preservation of natural resources whether living or non-living, pursuant to international

ARTICLE 2

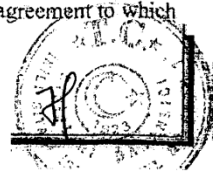
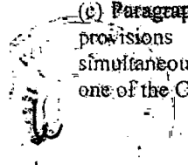
Promotion and Protection of Investments

1. Subject to its laws and regulations, each Contracting Party shall in its territory promote as much as possible investments by investors of the other Contracting Party.
2. Investments of investors of each Contracting Party shall at all times be accorded treatment in accordance with international law minimum standard of treatment, including ~~for and equitable treatment and full protection and security~~ in the territory of the other Contracting Party. Neither Contracting Party shall in any way impair the management, maintenance, use, enjoyment, extension, or disposal of such investments by unreasonable or discriminatory measures.

ARTICLE 3

National Treatment and Most Favored Nation Treatment

1. Each Contracting Party shall admit in its territory investments on a basis no less favorable than that accorded in like circumstances to investments of investors of any third Country, within the framework of its laws and regulations.
2. Each Contracting Party shall accord to these investments, once established, treatment no less favorable than that accorded in like circumstances to investments of its investors or to investments of investors of any third Country, whichever is the most favorable, as regards the management, maintenance, use, enjoyment, extension, or disposal of the investment.
3. The Contracting Parties shall within the framework of their national legislation give favorable consideration to applications for the entry and sojourn of persons of either Contracting Party who wish to enter the territory of the other Contracting Party in connection with investment activities.
4. (a) The Provisions of this Article shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other Contracting Party the benefit of any treatment, preference or privilege which may be extended by the former Contracting Party by virtue of any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation.  
  
(b) The non-discrimination, national treatment and most-favored nation treatment provisions of this Agreement shall not apply to all actual or future advantages accorded by either Contracting Party by virtue of its membership of, or association with a customs, economic or monetary union, a common market or a free trade area; to nationals or companies of its own, of Member States of such union, common market or free trade area, or of any other third Country.  
  
(c) Paragraphs (1) and (2) of this Article shall not apply in respect of dispute settlement provisions between an investor and the hosting Contracting Party, laid down simultaneously by this Agreement and by another similar international agreement to which one of the Contracting Parties is signatory.



(d) The provisions of Article 2 and 3 of this Agreement shall not oblige Contracting Parties to accord investments of investors of the other Contracting Party the same treatment that it accords to investments of its own investors with regard to acquisition of land, real estates, and real rights upon them.

**ARTICLE 4**  
**Protection of Public Health and Environment**

1. A Contracting Party shall not waive or otherwise derogate from its national public health and environmental policies as an encouragement or otherwise to the establishment, acquisition, expansion, operation, management, maintenance, use, enjoyment and sale or other disposal of an investment of an investor of the other Contracting Party.

2. Each Contracting Party shall reserve the right to exercise all legal measures in case of loss, destruction or damages with regard to its public health or life or the environment by investments of the investors of the other Contracting Party.

**ARTICLE 5**  
**General Exceptions**

1. Nothing in this Agreement shall be construed to prevent a Contracting Party from adopting, maintaining, or enforcing any non-discriminatory legal measures:

(a) designed and applied for the protection of human, animal or plant life or health, or the environment;

(b) related to the conservation of living or non-living exhaustible natural resources.

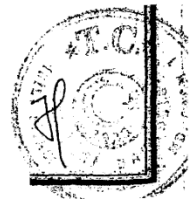
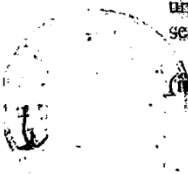
2. Nothing in this Agreement shall be construed:

(a) to require any Contracting Party to furnish or allow access to any information the disclosure of which it determines to be contrary to its essential security interests;

(b) to prevent any Contracting Party from taking any actions that it considers necessary for the protection of its essential security interests,

(i) relating to the traffic in arms, ammunition and implements of war and to such traffic and transactions in other goods, materials, services and technology undertaken directly or indirectly for the purpose of supplying a military or other security establishment,

(ii) during war or other emergency in international relations.



(iii) relating to the implementation of national policies or international agreements respecting the non-proliferation of nuclear weapons or other nuclear explosive devices;

(c) to prevent any Contracting Party from taking action in pursuance of its obligations under the United Nations Charter for the maintenance of international peace and security.

#### **ARTICLE 6** **Expropriation and Compensation**

1. Investments shall not be expropriated, nationalized or subjected, directly or indirectly, to measures of similar effects (hereinafter referred as expropriation) except for a public interest, in a non-discriminatory manner, upon payment of prompt, adequate and effective compensation, and in accordance with due process of law and the general principles of treatment provided for in Article 3 of this Agreement.

2. Non-discriminatory legal measures designed and applied to protect legitimate public welfare objectives, such as health, safety and environment, do not constitute indirect expropriation.

3. Compensation shall be equivalent to the market value of the expropriated investment before the expropriation was taken or became public knowledge. Compensation shall be paid without delay and be freely transferable as described in paragraph 2 Article 8.

4. In the event that payment of compensation is delayed, it shall carry an interest at a rate to be agreed upon by both parties unless such rate is prescribed by law from the date of expropriation until the date of payment.

**ARTICLE 7**  
**Compensation for Losses**

1. Investors of either Contracting Party whose investments suffer losses in the territory of the other Contracting Party owing to war, insurrection, riots, revolts, state of national emergency or other similar events shall be accorded by such other Contracting Party treatment no less favorable than that accorded to its own investors or to investors of any third Country, whichever is the most favorable treatment, as regards any measures it adopts in relation to such losses.

2. Without prejudice to paragraph (1) of this Article, investors of one Contracting Party who in any of the situations referred to in that paragraph suffer losses in the territory of the other Contracting Party resulting from:

(a) requisitioning of their property by its forces or authorities; or

(b) destruction of their property by its forces or authorities, which was not caused in combat action or was not required by the necessity of the situation;

shall be accorded restitution or reasonable compensation. Resulting payments shall be freely convertible.

**ARTICLE 8**  
**Repatriation and Transfer**

1. Upon fulfillment of all tax obligations, each Contracting Party shall permit in good faith all transfers related to an investment to be made freely and without delay into and out of its territory. Such transfers include:

(a) returns,

(b) proceeds from the sale or liquidation of all or any part of an investment,

(c) compensation pursuant to Articles 6 and 7,

(d) reimbursements and interest payments deriving from loans in connection with investments,

(e) salaries, wages and other remunerations received by the nationals of one Contracting Party who have obtained in the territory of the other Contracting Party the corresponding work permits related to an investment,

(f) payments arising from an investment dispute.

2 Transfers shall be made in the convertible currency in which the investment has been made, or in any convertible currency at the rate of exchange in force at the date of transfer, unless otherwise agreed by the investor and the hosting Contracting Party.

3 Where in exceptional circumstances, payments and capital movements cause or threaten to cause serious balance of payments difficulties, each Contracting Party may temporarily restrict transfers, provided that such restrictions are imposed on non-discriminatory basis and in good faith.

## ARTICLE 9

### Subrogation

1. If one of the Contracting Parties has a public insurance or guarantee scheme issued by a designated agency (hereinafter referred as "the insurer") to protect investments of its own investors against non-commercial risks, and if an investor of this Contracting Party has subscribed to it, any subrogation of the insurer under the insurance contract between this investor and the insurer shall be recognized by the other Contracting Party.

2. The insurer is entitled by virtue of subrogation to exercise the rights and enforce the claims of that investor and shall assume the obligations related to the investment. The subrogated rights or claims shall not exceed the original rights or claims of the investor.

3. Disputes between a Contracting Party and an insurer shall be settled in accordance with the provisions of Article 10 of this Agreement.

## ARTICLE 10

### Settlement of Disputes Between One Contracting Party and Investors of the Other Contracting Party

1. Disputes between one of the Contracting Parties and an investor of the other Contracting Party, in connection with its investment, shall be settled amicably as far as possible through negotiations between the Parties to the dispute, upon the submission of a written notification including detailed information by the investor to the hosting Contracting Party.

2. If these disputes cannot be settled amicably within six (6) months following the date of the written notification mentioned in paragraph 1, the disputes can be submitted, as the investor may choose, to:

- (a) the competent court of the Contracting Party in whose territory the investment has been made, or



(b) except as provided under paragraph 4 of this Article, to:

- (i) the International Center for Settlement of Investment Disputes (ICSID) set up by the " Convention on Settlement of Investment Disputes Between States and Nationals of other States", in case both Contracting Parties become signatories of this Convention,
- (ii) an ad hoc arbitration tribunal established under the Arbitration Rules of Procedure of the United Nations Commission for International Trade Law (UNCITRAL).

3. Once the investor has submitted the dispute to one of the other of the dispute settlement procedures mentioned in paragraph 2 of this Article, the choice of one of these procedures is final.

4. Notwithstanding the provisions of paragraph 2 of this Article;

(a) only the dispute arising directly out of investment activities which have obtained necessary permission, if any, in conformity with the relevant legislation of both Contracting Parties on foreign capital, and that effectively started shall be subject to the jurisdiction of the International Center for Settlement on Investment Disputes (ICSID) or any other international dispute settlement mechanism as agreed upon by Contracting Parties.

(b) the disputes, related to the property and real rights upon the real estates are totally under the jurisdiction of Contracting Party in whose territory the investment is made, therefore shall not be submitted to jurisdiction of the International Center for Settlement on Investment Disputes (ICSID) or any other international dispute settlement mechanism

5. The arbitration tribunal shall take its decisions in accordance with the provisions of this Agreement, the laws and regulations of the hosting Contracting Party (including its rules on the conflict of laws) and the relevant principles of international law as accepted by both Contracting Parties.

6. The arbitration awards shall be final and binding for all parties in dispute. Each Contracting Party commits itself to execute the award according to its national law.

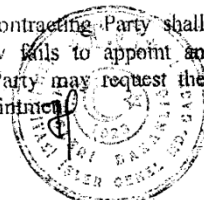
#### ARTICLE 11

##### Settlement of Disputes Between The Contracting Parties

1. Disputes between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement shall be settled as far as possible by negotiations. If the dispute between the Contracting Parties cannot thus be settled within six (6) months from the time the dispute has arisen, it shall upon the request of either Contracting Party be submitted to an arbitral tribunal.

2. Such an arbitral tribunal shall be constituted for each individual case in the following way:

- (a) Within two (2) months of receipt of a request, each Contracting Party shall appoint an arbitrator. In the event either Contracting Party fails to appoint an arbitrator within the specified time, the other Contracting Party may request the President of the International Court of Justice to make the appointment.



(b) These two arbitrators shall select a third arbitrator as Chairman, who is a national of a third Country. If both arbitrators cannot reach an agreement about the choice of the Chairman within two (2) months after their appointment, the Chairman shall be appointed upon the request of either Contracting Party by the President of the International Court of Justice.

(c) If, in the cases specified under paragraphs (a) and (b) of this Article, the President of the International Court of Justice is prevented from carrying out the said function or if he is a national of either Contracting Party, the appointment shall be made by the Vice-President and if the Vice-President is prevented from carrying out the said function or if he is a national of either Contracting Party, the appointment shall be made by the next senior member of the Court who is not a national of either Contracting Party.

3. The tribunal shall have three (3) months from the date of the selection of the Chairman to agree upon rules of procedure consistent with the other provisions of this Agreement. In the absence of such agreement, the tribunal shall request the President of the International Court of Justice to designate rules of procedure, taking into account generally recognized rules of international arbitral procedure.

4. Unless otherwise agreed, all submissions shall be made and all hearings shall be completed within eight (8) months from the date of selection of the Chairman, and the tribunal shall render its decision within two (2) months after the date of the final submissions or the date of the closing of the hearings, whichever is later. The arbitral tribunal shall reach its decisions, which shall be final and binding, by a majority of votes.

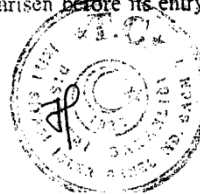
5. Expenses incurred by the Chairman, the other arbitrators, and other costs of the proceedings shall be paid for equally by the Contracting Parties. The tribunal may, however, at its discretion, decide that a higher proportion of the costs be paid by one of the Contracting Parties.

6. A dispute shall not be submitted to an international arbitration tribunal under the provisions of this Article, if a dispute on the same matter has been brought before another international arbitration tribunal under the provisions of Article 10 and is still before the tribunal. This will not impair the engagement in direct and meaningful negotiations between both Contracting Parties.

## ARTICLE 12

### Scope of Application

This Agreement shall apply to all investments in the territory of one Contracting Party, made in accordance with its national laws and regulations, by investors of the other Contracting Party, whether prior to, or after the entry into force of the present Agreement. However, this Agreement shall not apply to any disputes that have arisen before its entry



**ARTICLE 13**  
**Entry into Force**

1 This Agreement shall enter into force on the date of last notification by the Contracting Parties, in writing and through diplomatic channels, of the completion of the respective internal legal procedures necessary to that effect. It shall remain in force for a period of ten (10) years and shall continue in force unless terminated in accordance with paragraph 3 of this Article.

2. This agreement replaces the Agreement between the People's Republic of Bangladesh and the Republic of Turkey Concerning the Reciprocal Encouragement and Protection of Investments, signed on 12<sup>th</sup> November 1987 in Ankara which shall be terminated on the date of entry into force of this Agreement. The disputes submitted to arbitration after the date of entry into force of this Agreement shall be settled in accordance with the provisions of this Agreement.

3. Either Contracting Party may, by giving one year's written notice to the other Contracting Party, terminate this Agreement at the end of the initial ten-year period or at any time thereafter.

4. This Agreement may be amended by mutual written consent of the Contracting Parties at any time. The amendments shall enter into force in accordance with the same legal procedure prescribed under the first paragraph of the present Article.

5. With respect to investments made or acquired prior to the date of termination of this Agreement and to which this Agreement otherwise applies, the provisions of all of the other Articles of this Agreement shall thereafter continue to be effective for a further period of ten (10) years from such date of termination.

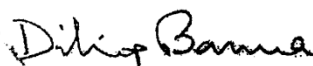
IN WITNESS WHEREOF, the respective plenipotentiaries have signed this Agreement.


DONE in duplicate at Ankara on 12/April/2012 in the English and Turkish languages, all texts being equally authentic.


In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

FOR THE GOVERNMENT OF  
THE PEOPLE'S REPUBLIC OF BANGLADESH

FOR THE GOVERNMENT OF  
THE REPUBLIC OF TURKEY

  
Dilip Barua  
Minister for Industries

  
Nihat Ergun  
Minister of Science, Industry and Technology



[ TURKISH TEXT – TEXTE TURC ]

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ**  
**İLE**  
**BANGLADEŞ HALK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ**  
**ARASINDA**  
**YATIRIMLARIN**  
**KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN**  
**ANLAŞMA**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti, bundan böyle “Akit Taraflar” olarak anılacaktır.

Özellikle bir Akit Tarafın yatırımcılarının, diğer Akit Tarafın ülkesindeki yatırımları ile ilgili olarak, Akit Taraflar arasındaki ekonomik işbirliğini artırma arzusu ile;

Bu gibi yatırımlara uygulanacak muameleye ilişkin bir anlaşmanın sermaye ve teknoloji akımı ile Akit Tarafların ekonomik kalkınmasını teşvik edeceğini kabul ederek;

Yatırımlara adil ve hakkaniyete uygun muamele; yatırımlar için istikrarlı bir ortamın idamesi açısından arzulanır olduğunda ve ekonomik kaynakların etkin kullanımının en üst düzeye çıkarılmasına ve yaşam standartlarının geliştirilmesine katkıda bulunacağına mutabık kalarak; ve

Bu amaçlara sağlık, güvenlik ve çevreye ilişkin genel uygulama önlemleri yanında uluslararası kabul görmüş işçi haklarını zayıflatmadan ulaşılabileceğine ikna olarak;

Yatırımların karşılıklı teşviki ve korunması ile ilgili bir anlaşmanın yapılmasına karar vermiş olarak;

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

**MADDE 1**

**Tanımlar:**

İşbu Anlaşmanın amacı bakımından:

1. "Yatırım" terimi; uzun süreli ekonomik ilişkiler kurmak amacıyla bir Akit Tarafın ülkesinde bu Akit tarafın kanunlarına ve düzenlemelerine uygun olarak edinilen, iş faaliyetlerine ilişkin her türlü mal varlığını ifade eder ve bunlarla sınırlı olmamak üzere özellikle aşağıdakileri içerir:

(a) taşınır ve taşınmaz malların yanı sıra ipotek, rehin, kefalet gibi ülkesinde malvarlığının bulunduğu Akit Tarafın kanun ve düzenlemelerine uygun olarak tanımlanan diğer benzer mülkiyet hakları;

(b) yeniden yatırılan gelirler, para alacakları veya bir yatırımla ilgili mali değeri olan diğer haklar;

(c) hisseler, hisse senetleri ya da şirketlere iştirakin diğer her türlü şekli;

(d) patentler, markalar, sınai tasarımlar, telif hakları, teknik süreçler, ticari itibar ve know-how gibi sınai ve fikri mülkiyet hakları;

(e) doğal kaynakların araştırılması, çıkartılması, kullanılması, işletilmesine ilişkin imtiyazlar da dahil olmak üzere, kanun veya sözleşme ile verilmiş iş imtiyazları.

Bununla birlikte; bir şirketin yüzde onundan (10) daha az hissesine veya oy hakkına tekabül eden ve borsa yoluyla edinilmiş yatırımlar işbu Anlaşma kapsamına girmez.

2. "Yatırımcı" terimi:

Diğer Akit Tarafın ülkesinde yatırım yapmış olan

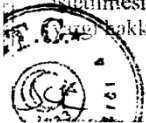
(a) kanunlarına göre bir Akit Tarafın vatandaşlığını haiz olan gerçek kişiler,

(b) kayıtlı işyerleri ile birlikte faaliyetlerinin önemli bir bölümü bir Akit Tarafın ülkesinde bulunan ve o Akit Tarafın yürürlükteki mevzuatı çerçevesinde kurulmuş veya teşekkül etmiş şirketleri, firmaları, veya iş ortaklıklarını

ifade eder.

3. "Gelirler" terimi bir yatırımdan elde edilen meblağları ifade eder ve bunlarla sınırlı olmamakla beraber özellikle, kar, faiz, sermaye kazançları, royaltiler, ücretler ve temettüleri içerir.

4. "Ülke" terimi; kara ülkesini, iç suları, karasularını ve bunların üzerindeki hava sahasını, aynı zamanda ev sahibi Akit Tarafın canlı ve cansız doğal kaynaklarının araştırılması, işletilmesi ve korunması amacıyla uluslararası hukuka uygun olarak üzerinde egemenlik ve kontrol hakkına sahip olduğu deniz alanlarını ifade eder.

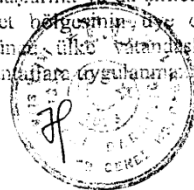


**MADDE 2**  
**Yatırımların Tesviki ve Korunması**

1. Kendi kanun ve düzenlemelerine tabi olarak, her bir Akit Taraf, ülkesinde, diğer Akit Taraf yatırımcılarının yatırımlarını mümkün olduğunca teşvik eder.
2. Her bir Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımları, diğer Akit Tarafın ülkesinde her zaman adil ve eşit muamele ile tam koruma ve güvenlik de dâhil olmak üzere, uluslararası hukukun asgari muamele standartlarına uygun bir muameleye tabi tutulur. Akit Taraflardan hiçbiri, keyfi veya ayrımcı tedbirlerle yatırımların yönetilmesine, sürdürülmesine, kullanımına, faydalanılmasına, genişletilmesine veya elden çıkarılmasına hiçbir şekilde engel olamaz.

**MADDE 3**  
**Ulusal Muamele ve En Çok Kayrılan Ulus Muamelesi**

1. Her bir Akit Taraf, kanunları ve düzenlemeleri çerçevesinde, yatırımları herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarının yatırımlarına benzer durumlarda uygulanandan daha az elverişli olmayacak şekilde ülkesine kabul eder.
2. Her bir Akit Taraf, bu yatırımların yapılmasını müteakip, bunların yönetilmesine, sürdürülmesine, kullanımına, faydalanılmasına, genişletilmesine veya elden çıkarılmasına ilişkin olarak, kendi yatırımcılarının yatırımları ya da herhangi bir üçüncü bir ülkenin yatırımcılarının yatırımlarına benzer durumlarda uyguladığı muameleden hangisi en elverişli ise, bundan daha az elverişli olmayan bir muamelede bulunur.
3. Akit Taraflar, ülkelerinde yatırım yapmak üzere ya da bir yatırımın yürütülmesiyle ilgili olarak ülkelerine giriş yapmak ya da ülkelerinde geçici olarak ikamet etmek isteyen diğer Akit Tarafın gerçek kişilerinin başvurularını ulusal mevzuatları çerçevesinde iyi niyetle değerlendirir.
4. (a) İşbu Maddenin hükümleri, bir Akit Tarafın tamamen ya da kısmen vergilendirmeye ilişkin bir diğer uluslararası anlaşma veya düzenleme ile tanımlanmış olduğu bir muameleyi, tercihi veya ayrıcalığı, diğer Akit Tarafın yatırımcılarına da sağlamakla yükümlü olduğu şekilde yorumlanmaz.  
(b) İşbu Anlaşmanın ayrımcılık yapmama, ulusal muamele ve en çok kayrılan ulus muamelesi hükümleri, Akit Taraflardan herhangi birinin, bir gümrük birliği, ekonomik birlik veya parasal birliğe, bir ortak pazara veya serbest ticaret bölgesine üyeliğinden veya bunlarla ortaklığından kaynaklanan ve bu Akit Tarafın kendi vatandaşlarına ya da şirketlerine, veya bu gibi bir birliğin, ortak pazarın ya da serbest ticaret bölgesinin üye devletlerinin vatandaşlarına veya şirketlerine veya herhangi bir üçüncü ülke vatandaşlarına veya şirketlerine tanımlanmış olduğu tüm mevcut veya gelecekteki avantajları uygulanır.



(c) İşbu Maddenin 1 ve 2. paragrafları aynı zamanda hem bu Anlaşmada hem de Akit Taraflardan birinin imzacısı olduğu diğer benzer bir uluslararası anlaşmada yer alan yatırımcı ile ev sahibi Akit Taraf arasındaki uyumsuzluğun çözümü konusundaki hükümler bakımından uygulanmaz.

(d) İşbu Anlaşmanın 2. ve 3. Maddelerinin hükümleri, Akit Tarafları, toprak, gayrimenkul ve bunlar üzerindeki aynı hak edinimi bakımından kendi yatırımcılarının yatırımlarına uyguladığı muamelenin aynısını diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarına uygulamakla yükümlü kılmaz.

#### MADDE 4

##### Halk Sağlığı ve Çevrenin Korunması

1. Bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafın bir yatırımcısının yatırımını teşvik amacıyla ya da başka bir sebeple, bu yatırımın kurulması, kazanılması, işletilmesi, yönetilmesi, muhafazası, kullanılması, yararlanılması, satışı veya elden çıkartılması konularına ilişkin olarak kendi ulusal halk sağlığı ve çevre politikalarından vazgeçmez veya feragat etmez.

2. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarından dolayı kamusal yaşam, halk sağlığı veya çevre konularına ilişkin bir kayıp, zarar ya da tahribat olması durumlarında her türlü yasal tedbiri alma hakkını muhafaza eder.

#### MADDE 5

##### Genel İstisnalar

1. İşbu Anlaşmanın hiç bir hükmü, bir Akit Tarafın:

a) insan, hayvan veya bitki hayatı veya sağlığının veya çevrenin korunması için düzenlenmiş ve uygulanan;

b) canlı veya cansız tükenbilir doğal kaynakların korunmasıyla ilgili;

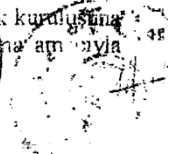
ayrımcı olmayan herhangi bir hukuki önlemi almasına, sürdürmesine ya da uygulamasına engel olacak şekilde yorumlanamaz.

2. İşbu Anlaşmanın hiç bir hükmü:

(a) bir Akit Tarafın, açıklanmasını temel güvenlik çıkarlarına aykırı gördüğü herhangi bir bilgiyi açıklamasını veya böyle bir bilgiye erişime izin vermesini gerektirecek şekilde;

(b) hiç bir Akit Tarafın,

silah, cephane ve savaş gereçleri ticareti ile bir askeri ya da diğer bir güvenlik kuruluşuna teknoloji sağlama amacıyla doğrudan veya dolaylı olarak diğer mal, teçhizat, hizmetler, personel, danışmanlık ve işlemlere ilişkin



(ii) savaş zamanında veya uluslararası ilişkilerle ilgili diğer acil durumlarda;

veya

(iii) nükleer silahların veya diğer patlayıcı nükleer cihazların yayılmasının önlenmesine ilişkin ulusal politikaların veya uluslararası anlaşmaların uygulanmasıyla ilgili olarak;

kendi temel güvenlik çıkarlarının korunması için gerekli gördüğü tedbirleri almasına engel olacak şekilde; veya

(c) herhangi bir Akit Tarafı, uluslararası barış ve güvenliğin sürdürülmesi için Birleşmiş Milletler Şartından kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmek amacıyla harekete geçmekten alıkoymak şeklinde;

yorumlanamaz.

## MADDE 6

### Kamulaştırma ve Tazminat

1. Yatırımlar, kamu yararı gözetilerek, ayrımcı olmayacak biçimde; anında, yeterli ve etkin tazminat ödenerek, uygun hukuki usule ve işbu Anlaşmanın 3. Maddesinde belirtilen genel muamele prensiplerine göre yapılanlar hariç olmak üzere kamulaştırılamaz, devletleştirilemez veya doğrudan ya da dolaylı olarak benzer etkisi olan tedbirlere (bundan sonra kamulaştırma olarak anılacaktır) maruz bırakılamaz.

2. Sağlık, güvenlik ve çevre gibi halkın genel refahını ilgilendiren meşru hedeflerin korunması amacıyla düzenlenen ve uygulanan ayrımcı olmayan yasal önlemler, dolaylı kamulaştırma teşkil etmez.

3. Tazminat, kamulaştırılan yatırımın kamulaştırma işleminin yapıldığı veya kamuoyuna duyurulduğu tarihten önceki piyasa değerine eşit olur. Tazminat gecikme olmaksızın ödenir ve 8. Maddenin 2.fikrasında da belirtildiği gibi serbestçe transfer edilebilir olacaktır.

4. Tazminatın ödenmesinde gecikme olması durumunda, tazminat, kamulaştırma tarihinden ödeme tarihine kadar kanunla bu gibi bir oran belirlenmemişse her iki tarafça üzerinde anlaşılan bir oran üzerinden faiz içerecektir.



**MADDE 7**  
**Zararlar için Tazminat**

1. Yatırımları diğer Akit Tarafın ülkesinde savaş, isyan, halk ayaklanması, kargaşa, olağanüstü hal durumu veya diğer benzeri olaylar nedeniyle zarar gören Akit Taraflardan her birinin yatırımcıları, bu gibi kayıplar bakımından aldığı tazmin edici tedbirlere ilişkin olarak, diğer Akit Tarafın kendi yatırımcılarına veya herhangi bir üçüncü bir ülke yatırımcılarına, uyguladığı muameleden daha az elverişli olmamak üzere, hangisi en elverişli ise, o muameleye tabi tutulur.

2. Bu Maddenin 1. paragrafı hükümleri saklı kalmak üzere, anılan paragrafta belirtilen durumlardan herhangi birinde, diğer Akit Tarafın ülkesinde aşağıda sayılanlar sebebiyle zarar gören bir Akit Taraf yatırımcısına;

(a) mallarına ev sahibi Akit Tarafın silahlı kuvvetleri veya resmi makamlarınca el konulması; veya

(b) ev sahibi Akit Tarafın silahlı kuvvetleri veya resmi makamlarınca yatırımının çatışma halinde değilken ya da durum zorunlu kılmadığı halde tahrip edilmesi

durumlarında ortaya çıkacak kayıpları giderilir veya makul ölçüde tazmin edilir. Yapılacak ödemeler başka bir para birimine serbestçe çevrilebilir olacaktır.

**MADDE 8**  
**Transfer**

1. Her bir Akit Taraf, vergisel yükümlülüklerin yerine getirilmesini müteakip, bir yatırıma ilişkin bütün transferlerin kendi ülkesinden içeri ve dışarıya serbestçe ve gecikme olmaksızın yapılmasına iyi niyetle izin verir. Bu gibi transferler, aşağıdakileri içerir:

(a) gelirler,

(b) bir yatırımın tamamının veya bir kısmının satışı veya tasfiyesinden elde edilen gelirler,

(c) 6.ve 7.Maddede belirtilen tazminatlar,

(d) yatırımlarla ilgili olarak alınmış kredilerin ana para ve faiz ödemeleri,

(e) diğer Akit Tarafın ülkesinde, bir yatırımla ilgili uygun çalışma izinlerini editmiş olan bir Akit Tarafın vatandaşlarının aldıkları maaş, ücret ve diğer gelirleri,

(f) bir yatırım uyumsuzluğundan kaynaklanan ödemeler.

2. Aksi yatırımcı ve ev sahibi Akit Tarafça kararlaştırılmadıkça, transferler, yatırımın yapılmış olduğu konvertibl para birimi veya herhangi bir konvertibl para birimiyle, transferi yapıldığı tarihte geçerli olan piyasa döviz kuru üzerinden yapılır.

3. İstisnai durumlarda, ödemeler ve sermaye hareketlerinin ödemeler dengesi üzerinde ciddi zorluklara sebep olduğu veya sebep olma tehdidini yaratması halinde, her bir Akit Taraf ayrımcılık yapmadan ve iyi niyeti esas alarak geçici sürelerle transferleri kısıtlayabilir.

#### **MADDE 9**

##### **Halefiyet**

1. Eğer Akit Taraflardan biri, kendi yatırımcılarının yatırımlarını ticari olmayan risklere karşı korumak amacıyla belli bir kuruluş (bundan sonra sigorta eden olarak adlandırılacaktır) tarafından sağlanan bir kamu sigortası veya garanti planına sahipse ve bu Akit Tarafın bir yatırımcısı bu sigortayı edinmişse, sigortalayanın yatırımcı ile sigortalayan arasındaki sigorta sözleşmesinin şartlarından kaynaklanan her türlü halefiyeti diğer Akit Tarafça kabul edilir.

2. Sigortalayan halefiyetten dolayı yatırımcının haklarını kullanmaya ve taleplerini öne sürmeye yetkilidir ve yatırım ile ilgili yükümlülükleri üstlenir. Halef olunan haklar veya talepler yatırımcının asli hak veya taleplerini aşmaz.

3. Bir Akit Taraf ile sigortalayan arasındaki uyuşmazlıklar işbu Anlaşmanın 10'uncu Maddesinin hükümlerine göre çözümlenir.

#### **MADDE 10**

##### **Bir Akit Taraf ile Diğer Akit Tarafın Yatırımcıları Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü**

1. Akit Taraflardan biri ile diğer Akit Tarafın bir yatırımcısı arasındaki, bu yatırımcının yatırımı ile ilgili uyuşmazlıklar, yatırımcı tarafından ayrıntılı bilgi içerecek şekilde ülkesinde yatırım yapılan Akit Tarafa yazılı olarak bildirilir. Mümkün olduğu ölçüde, yatırımcı ve ilgili Akit Taraf bu uyuşmazlıkları danışmalar ve müzakereler yoluyla iyi niyetle çözmeye gayret ederler.

2. Uyuşmazlıkların, 1.paragrafta belirtilen yazılı bildirim tarihini takip eden altı (6) ay içerisinde bu şekilde çözümlenmemesi halinde, uyuşmazlıklar yatırımcının seçebileceği aşağıdaki mercilere sunulabilir:

(a) ülkesinde yatırımın yapılmış olan Akit Tarafın yetkili mahkemesine, veya

(b) İşbu Madde'nin 4.fıkrasında belirtilen durumlar hariç olmak üzere,

(c) Her iki Akit Tarafın de i. acısı olmaları durumunda, Uluslararası Yatırımcı ve İşleten Kuruluşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü İçin Uluslararası Merkez Kuruluşları (ICSID) tarafından oluşturulan Uluslararası Yatırım Çözüm Kuruluşları (ICSID) tarafından çözümlenir.



(ii) Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu (UNCITRAL)'nin Tebkin Usulü Kurallarına göre bu maksatla kurulacak bir ad hoc hakem heyeti.

3. Yatırımcının uyuşmazlığı işbu Maddenin 2. paragrafında bahsedilen uyuşmazlık çözümü yollarından birine veya diğerine sunduğu andan itibaren, bu yollardan birinin seçimi nihaidir.

4. Bu Madde'nin 2'inci paragrafının hükümlerine bakılmaksızın:

(a) yalnızca, mevcut olması halinde, ev sahibi Akit Tarafın yabancı sermaye ile ilgili mevzuatına uygun olarak gerekli izni alınmış ve fiilen başlamış yatırım faaliyetlerinden doğrudan kaynaklanan uyuşmazlıklar, Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez'e (ICSID) veya Akit Tarafların üzerinde uzlaştıkları diğer herhangi bir uluslararası uyuşmazlık çözüm mekanizmasına sunulabilir;

(b) Ev sahibi Akit Tarafın ülkesindeki taşınmazlar üzerindeki mülkiyet hakları ve aynı haklara ilişkin uyuşmazlıklar tamamen ev sahibi Akit Taraf mahkemelerinin yargılama yetkisi altındadır ve bu nedenle Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez'e (ICSID) ya da diğer herhangi bir uluslararası uyuşmazlık çözümü mekanizmasına sunulamaz.

5. Tahkim mahkemesi kararlarını, işbu Anlaşmanın hükümleri, ülkesinde yatırım yapılan ve uyuşmazlığa taraf olan Akit Tarafın kanunları ve düzenlemelerine (kanunlar ihtilafına ilişkin kurallar da dâhil olmak üzere) ve her iki Akit Tarafça kabul edilen ilgili uluslararası hukuk ilkelerine uygun olarak alır.

6. Tahkim kararları uyuşmazlığın bütün tarafları için nihai ve bağlayıcıdır. Her bir Akit Taraf verilen kararları kendi ulusal kanunları çerçevesinde yerine getirir.

## MADDE 11

### Akit Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Akit Taraflar işbu Anlaşmanın yorumu veya uygulanmasıyla ilgili aralarında çıkan uyuşmazlıkları mümkün olduğunca müzakereler yoluyla çözerler. Eğer Akit Taraflar uyuşmazlığın başladığı tarihten itibaren altı (6) ay içerisinde kendi aralarında bir Anlaşmaya varamazlarsa, Akit Taraflardan herhangi birinin talebi üzerine, uyuşmazlık bir tahkim mahkemesine sunulabilir.

2. Bu gibi bir tahkim heyeti, her bir durum için ayrıca oluşturulur ve oluşturulmasında aşağıdaki yöntem izlenir:

(a) Talebin alınmasından itibaren iki (2) ay içerisinde, her bir Akit Taraf bir hakem tayin edecektir. Akit taraflardan herhangi biri belirlenmiş süre içerisinde hakem atayamaz ise Akit Taraftan birinin talebi üzerine Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından atama yapılır.



(b) Tayin edilen bu iki hakem Akit Tarafların onayı üzerine üçüncü bir devlet vatandaşı olan üçüncü bir hakemi Başkan olarak seçeceklerdir. Eğer her iki hakem atandıktan itibaren iki (2) ay içerisinde Başkan seçiminde anlaşmaya varamazlar ise, Başkan Akit Taraflardan birinin talebi üzerine Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından atanır.

(c) Eğer, bu Madde'nin (a) ve (b) paragraflarında belirtilen durumlarda, Uluslararası Adalet Divanı Başkanı söz konusu görevi yerine getirmekten alıkonursa ya da Başkan Akit Taraflardan birinin vatandaşı ise, atama Başkan Vekili tarafından yapılacaktır ve eğer Başkan Vekili de bu görevi yerine getirmekten alıkonursa ya da Başkan Vekili Akit Taraflardan birinin vatandaşı ise, atama Akit Taraflardan birinin vatandaşı olmayan en kıdemli Divan üyesi tarafından yapılır.

3. Tahkim mahkemesi Heyet Başkanının seçildiği tarihten itibaren üç (3) ay içinde, işbu Anlaşmanın diğer hükümleriyle tutarlı olacak şekilde usul kuralları üzerinde Anlaşmaya varır. Böyle bir Anlaşmanın olmaması halinde, tahkim mahkemesi, genel kabul görmüş uluslararası tahkim usulü kurallarını dikkate alarak, usul kurallarını tayin etmesini Uluslararası Adalet Divanı Başkanından talep eder.

4. Aksi kararlaştırılmadıkça, Başkanın seçildiği tarihten itibaren sekiz (8) ay içerisinde bütün beyanlar yapılır, bütün duruşmalar tamamlanır ve tahkim mahkemesi, hangisi daha sonra gerçekleşirse, son beyanların sunulduğu veya duruşmaların bittiği tarihten sonra iki (2) ay içinde karara varır. Tahkim mahkemesi, nihai ve bağlayıcı olacak kararını oy çokluğu ile alır.

5. Başkan'ın ve diğer hakemlerin masrafları ile davayla ilgili diğer harcamalar Akit Taraflar tarafından eşit olarak ödenir. Ancak, heyet, kendi takdiri ile masrafların daha yüksek bir oranının Akit Taraflardan biri tarafından ödenmesine karar verebilir.

6. Eğer bir uyuşmazlık, işbu Anlaşmanın 10. Maddesi uyarınca bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulmuşsa ve hala mahkeme önündeysen, aynı uyuşmazlık işbu Madde hükümleri uyarınca başka bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulamaz. Ancak, bu durum, Akit Taraflar arasında doğrudan ve anlamlı görüşmeler yapılmasını engellemez.

## **MADDE 12**

### **Uygulama Kapsamı**

Bu Anlaşma, bir Akit Tarafın yatırımcılarının diğer Akit Tarafın ülkesinde, bu anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce ya da sonra, o ülkenin ulusal kanun ve düzenlemelerine göre yapılan yatırımlarına uygulanır. Bununla birlikte; işbu Anlaşma yürürlüğe girmesinden önce ortaya çıkan uyuşmazlıklara uygulanmaz.

**MADDE 13**  
**Yürürlüğe Girme**

1. İşbu Anlaşma, Akit Tarafların, yürürlüğe girmeye ilişkin gerekli dâhili yasal işlemlerin tamamlandığına dair yazılı ve diplomatik kanallarla yapılan bildirimlerden sonuncusunun yapıldığı tarihte yürürlüğe girer. Anlaşma on yıllık bir süre boyunca yürürlükte kalır ve bu Maddenin 3. paragrafına göre sona erdirilmediği sürece yürürlükte kalmaya devam eder.

2. İşbu Anlaşma, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, Türkiye Cumhuriyeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti arasında 12 Kasım 1987 tarihinde Ankara'da imzalanmış ve bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi üzerine sona erecek olan "Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması" Anlaşmasının yerini alır. Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra tahkime sunulacak uyuşmazlıklar bu Anlaşma hükümlerine göre çözümlenir.

3. Akit Taraflardan her biri, bir yıl öncesinden diğer Akit Tarafa yazılı bir bildirimde bulunarak ilk on yılın sonunda veya bu tarihten sonraki herhangi bir zamanda Anlaşmayı sonlandırabilir.

4. İşbu Anlaşma Akit Tarafların karşılıklı yazılı rızasıyla her zaman değiştirilebilir. Bu değişiklikler işbu Maddenin ilk paragrafında belirtilen aynı yasal usul çerçevesinde yürürlüğe girer.

5. İşbu Anlaşmanın sona erdiği tarihten önce yapılan veya edinilen ve işbu Anlaşmanın kapsamında olan diğer yatırımlarla ilgili olarak, işbu Anlaşmanın diğer tüm Maddelerinin hükümleri sona erme tarihinden itibaren bir on (10) yıl daha geçerli olmaya devam eder.

İşbu Anlaşma tam yetkili temsilcileri tarafından huzurlarında imzalanmıştır.

Ankara'da 12 Nisan 2012 tarihinde iki nüsha olarak Türkçe ve İngilizce dillerinde, tüm metinler eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır.

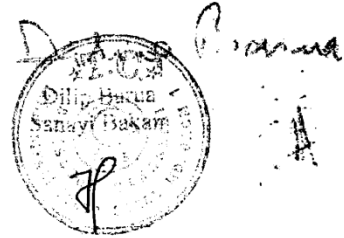
İşbu Anlaşmanın yorumunda farklılık olması halinde, İngilizce metin üstün gelir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ  
HÜKÜMETİ ADINA

BANGLADEŞ HALK CUMHURİYETİ  
HÜKÜMETİ ADINA



Nihat Ergün  
Sanayi ve Teknoloji Bakanı



[TRANSLATION – TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE POPULAIRE DU  
BANGLADESH ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE TURQUIE  
CONCERNANT LA PROMOTION ET LA PROTECTION RÉCIPROQUES DES  
INVESTISSEMENTS

Le Gouvernement de la République populaire du Bangladesh et le Gouvernement de la République turque, ci-après dénommés les « Parties contractantes » :

Désireux d'intensifier la coopération économique entre les deux Parties contractantes, en ce qui concerne les investissements effectués par les investisseurs de l'une des Parties contractantes sur le territoire de l'autre Partie contractante;

Reconnaissant que le traitement à accorder auxdits investissements dans le cadre d'un accord stimulera les flux de capitaux et le progrès technologique favorisant le développement économique des Parties contractantes;

Convenant que le traitement juste et équitable des investissements est souhaitable afin de maintenir un cadre stable aux investissements, et permettra d'employer le plus efficacement possible les ressources économiques tout en améliorant le niveau de vie;

Convaincus qu'atteindre ces objectifs n'implique pas un assouplissement des mesures d'application générales dans les domaines de la santé, de la sécurité et de l'environnement, ni des droits du travail, tels qu'ils sont reconnus au niveau international;

Résolus à conclure un accord relatif à la promotion et à la protection réciproques des investissements;

Sont convenus de ce qui suit :

*Article premier. Définitions*

Aux fins du présent Accord :

1. Le terme « investissement » désigne tout type d'actif, lié à des activités commerciales, acquis dans le but d'établir une relation économique durable sur le territoire de l'une ou l'autre des Parties contractantes en conformité avec les lois et règlements de celle-ci, et qui comprend notamment, mais pas exclusivement :

a) la propriété de biens meubles et immeubles, ainsi que tous autres droits de propriété tels que les hypothèques, les privilèges, les gages au sens des lois et règlements de la Partie contractante sur le territoire de laquelle la propriété est située;

b) les revenus réinvestis, les créances ou tout autre droit ayant une valeur financière associée à un investissement;

c) les parts, actions ou toute autre forme de participation dans des sociétés;

d) les droits de propriété industrielle et intellectuelle, notamment les brevets, les marques, les dessins et modèles industriels, les droits d'auteur, les procédés techniques, les fonds de commerce et les connaissances techniques;

e) les concessions commerciales conférées par la loi ou par contrat, y compris les concessions pour la recherche, l'extraction, l'exploitation et la culture de ressources naturelles;

à condition que les investissements, de la nature d'une acquisition en bourse d'actions ou de droits de vote s'élevant à, ou représentant moins de dix pour cent des parts d'une compagnie, ne soient pas prévus par le présent Accord.

2. Le terme « investisseur » désigne :

a) toute personne physique qui possède la nationalité de l'une des Parties contractantes selon la législation de celle-ci;

b) les compagnies, sociétés, firmes, partenariats commerciaux incorporés ou constitués en vertu de la législation en vigueur dans l'une des Parties contractantes, ayant leur siège social et menant leurs principales activités commerciales sur le territoire de ladite Partie contractante d'une part; ayant investi sur le territoire de l'autre Partie contractante d'autre part.

3. Le terme « revenus » désigne les sommes produites par un investissement et notamment, mais non exclusivement, les bénéfices nets, les intérêts, les plus-values, les redevances, les honoraires et les dividendes.

4. Le terme « territoire » désigne le territoire terrestre, les eaux intérieures, les eaux territoriales et l'espace aérien situé au-dessus d'eux, ainsi que les espaces maritimes sur lesquels la Partie contractante d'accueil exerce des droits souverains ou sa juridiction à des fins d'exploration, d'exploitation et de préservation des ressources naturelles, biologiques ou non biologiques, conformément au droit international.

#### *Article 2. Promotion et protection des investissements*

1. Sous réserve de ses lois et règlements, chacune des Parties contractantes encourage sur son territoire, dans la mesure du possible, les investissements des investisseurs de l'autre Partie contractante.

2. Les investissements effectués par des investisseurs de chaque Partie contractante bénéficient en tout temps d'un traitement conforme aux normes minimales internationales de traitement qui soit à la fois juste et équitable, et bénéficient d'une protection et d'une sécurité totale sur le territoire de l'autre Partie contractante. Aucune Partie contractante n'entrave, en aucune manière, par des mesures déraisonnables ou discriminatoires, la gestion, le maintien, l'utilisation, la jouissance, l'extension ou la disposition de ces investissements.

#### *Article 3. Traitement national et traitement de la nation la plus favorisée*

1. Chaque Partie contractante admet sur son territoire des investissements sur une base non moins favorable que celle qui est accordée dans des circonstances similaires aux investissements des investisseurs de tout pays tiers dans le cadre de ses lois et règlements.

2. Chaque Partie contractante accorde à ces investissements, une fois établis, un traitement non moins favorable que celui accordé dans des circonstances similaires aux investissements de ses investisseurs ou aux investissements des investisseurs de tout pays tiers, le traitement le plus favorable étant retenu, en ce qui concerne la gestion, l'entretien, l'utilisation, la jouissance, l'extension ou la disposition de l'investissement en question.

3. Les Parties contractantes accordent, dans le cadre de leur législation nationale, une attention bienveillante aux demandes d'entrée et de séjour des ressortissants de l'une des Parties contractantes qui souhaitent entrer sur le territoire de l'autre Partie contractante dans le cadre de leurs activités d'investissement.

4.a) Les dispositions du présent article ne peuvent être interprétées comme obligeant l'une des Parties contractantes à accorder aux investisseurs de l'autre Partie contractante un traitement, un traitement de faveur ou un privilège qui peut être accordé en vertu de tout accord ou arrangement international concernant entièrement ou essentiellement la fiscalité.

b) Les dispositions de l'Accord relatives à la non-discrimination, au traitement national et au traitement de la nation la plus favorisée ne s'appliquent pas à tous les avantages actuels ou futurs accordés par l'une ou l'autre des Parties contractantes en vertu de son appartenance ou de son association à une union douanière, économique ou monétaire, à un marché commun ou à une zone de libre-échange, aux ressortissants ou entreprises de son pays, ou à des États membres de cette union, de ce marché commun, de cette zone de libre-échange, ou de tout pays tiers.

c) Les paragraphes 1) et 2) du présent article ne s'appliquent pas aux dispositions relatives au règlement des différends entre un investisseur et la Partie contractante d'accueil, prévues conjointement par le présent Accord et par un autre accord international similaire dont l'une des Parties contractantes est signataire.

d) Les dispositions des articles 2 et 3 du présent Accord n'obligent pas les Parties contractantes à accorder aux investissements des investisseurs de l'autre Partie contractante le même traitement qu'elle accorde aux investissements des investisseurs de son pays en ce qui concerne l'acquisition de terrains, de biens immobiliers, et autres droits réels.

#### *Article 4. Protection de la santé publique et de l'environnement*

1. Une Partie contractante ne renonce ni ne déroge de toute autre manière à ses politiques nationales en matière de santé publique et d'environnement, à titre d'encouragement ou autre, à la création, l'acquisition, l'expansion, l'exploitation, la gestion, l'entretien, l'utilisation, la jouissance, la vente ou toute disposition d'un investissement effectué par un investisseur de l'autre Partie contractante.

2. Chaque Partie contractante se réserve le droit d'exercer toutes les mesures légales en cas de perte, destruction ou dommages causés à la santé publique, à la vie ou à l'environnement par les investissements des investisseurs de l'autre Partie contractante.

#### *Article 5. Exceptions générales*

1. Aucune disposition du présent Accord ne saurait être interprétée comme empêchant une Partie contractante d'adopter, de maintenir ou de renforcer des mesures légales non discriminatoires :

a) conçues et appliquées en vue de préserver la vie des personnes, de la faune et de la flore, ainsi que la santé publique ou l'environnement;

b) liées à la conservation des ressources naturelles et épuisables biologiques et non biologiques.

2. Aucune disposition du présent Accord ne peut être interprétée :

a) comme obligeant une Partie contractante à fournir ou à donner accès à une information dont elle juge la divulgation contraire aux intérêts fondamentaux de sa sécurité;

b) comme empêchant une Partie contractante de prendre toute mesure qu'elle estime nécessaire à la protection des intérêts essentiels de sa sécurité,



- i) relative au trafic d'armes, de munitions et de matériel de guerre et à tout commerce d'autres articles, matériel, services et technologies destinés directement ou indirectement à assurer l'approvisionnement des forces armées ou de toute autre force de sécurité;
  - ii) en temps de guerre ou en cas de grave tension internationale;
  - iii) relative à la mise en œuvre de politiques nationales ou d'accords internationaux concernant la non-propagation d'armes nucléaires ou d'autres dispositifs explosifs nucléaires;
- c) visant à empêcher chaque Partie contractante de prendre des mesures en application de ses engagements au titre de la Charte des Nations Unies en vue du maintien de la paix et de la sécurité internationales.

#### *Article 6. Expropriation et compensation*

1. Les investissements ne sont pas expropriés, nationalisés ou soumis à des mesures directes ou indirectes ayant des effets similaires (ci-après dénommée « expropriation ») sauf à des fins d'intérêt public; sur une base non discriminatoire; contre le paiement, dans les meilleurs délais, d'une indemnité adéquate et réelle; ainsi que selon une procédure légale et les principes généraux du traitement prévu à l'article 3 du présent Accord.

2. Les mesures juridiques non discriminatoires conçues et appliquées dans un but légitime de protection du bien-être public, et notamment la santé, la sécurité et l'environnement, ne constituent pas une expropriation illégale.

3. L'indemnité est équivalente à la valeur marchande que possédait l'investissement exproprié immédiatement avant que l'expropriation n'ait lieu ou avant qu'elle ne soit connue du public. L'indemnité est versée sans délai et librement transférable conformément au paragraphe 2 de l'article 8.

4. Tout retard de versement de l'indemnité entraîne le paiement d'un intérêt dont le taux, s'il n'est pas prescrit légalement, est convenu par les deux Parties, et ce à compter de la date de l'expropriation jusqu'au paiement.

#### *Article 7. Compensation des pertes*

1. Les investisseurs de l'une ou l'autre des Parties contractantes ayant subi des pertes sur le territoire de l'autre Partie contractante en raison d'une guerre, d'une insurrection, d'émeutes, de révoltes, d'un état d'urgence national ou d'autres événements similaires bénéficient de la part de cette autre Partie, pour toute mesure qu'elle adopte relativement à ces pertes, d'un traitement qui n'est pas moins favorable que celui qu'elle accorde à ses propres investisseurs ou aux investisseurs de tout État tiers, selon le traitement le plus favorable.

2. Sans préjudice du premier paragraphe du présent article, les investisseurs d'une Partie contractante qui subissent des pertes pour l'une des raisons énoncées dans le présent paragraphe sur le territoire de l'autre Partie contractante, ayant pour conséquences :

- a) la réquisition de leurs biens par les forces ou autorités de cette dernière;
- b) la destruction de leurs biens par les forces ou autorités de cette dernière ne résultant pas de combats ou non justifiée par la situation;

bénéficient d'une restitution ou d'une indemnisation raisonnable. Les paiements qui en résultent sont librement convertibles.

#### *Article 8. Rapatriement et transfert*

1. Dès qu'elle s'est acquittée de toutes ses obligations fiscales, chaque Partie contractante autorise de bonne foi tous les transferts liés à un investissement à l'intérieur et à l'extérieur de son territoire, et ce sans délai. Ces transferts comprennent :

- a) les revenus,
- b) le produit de la vente ou de la liquidation totales ou partielles d'un investissement;
- c) l'indemnisation au titre des articles 6 et 7,
- d) les remboursements et les paiements à titre d'intérêt découlant de prêts liés aux investissements,
- e) les traitements, salaires et autres rémunérations perçus par les ressortissants d'une Partie contractante qui ont obtenu le permis de travail correspondant à l'investissement sur le territoire de l'autre Partie contractante,
- f) les paiements résultant de différends relatifs aux investissements.

2. Les transferts sont effectués dans la devise convertible dans laquelle l'investissement a été réalisé ou en toute autre devise librement convertible au taux de change en vigueur à la date du transfert, sauf accord contraire entre l'investisseur et la Partie contractante d'accueil.

3. Si, en des circonstances exceptionnelles, les paiements et mouvements de capitaux causent ou menacent de causer d'importants déséquilibres dans la balance des paiements, chaque Partie contractante peut temporairement restreindre les transferts, à condition que ces restrictions soient imposées sur une base non discriminatoire et de bonne foi.

#### *Article 9. Subrogations*

1. Si l'une des Parties contractantes dispose d'un régime public d'assurance ou de garantie émis par un organisme désigné (ci-après dénommé « l'assureur ») pour protéger les investissements des investisseurs de son pays contre les risques non commerciaux, et si un investisseur de ladite Partie contractante y a souscrit, toute subrogation, effectuée par l'assureur dans le cadre du contrat d'assurance conclu avec l'investisseur, est reconnue par l'autre Partie contractante.

2. L'assureur est habilité, par subrogation, à exercer les droits de l'investisseur et à faire exécuter ses créances. Il répond en outre aux obligations inhérentes à l'investissement. Les droits ou créances cédés par subrogation ne sont pas supérieurs aux droits et créances initiaux de l'investisseur.

3. Les différends entre une Partie contractante et un assureur sont réglés conformément aux dispositions de l'article 10 du présent Accord.

*Article 10. Règlement des différends entre une Partie contractante et des investisseurs de l'autre Partie contractante*

1. Tout différend, relatif aux investissements, soulevé entre l'une des Parties contractantes et un investisseur de l'autre Partie contractante est, dans la mesure du possible, réglé à l'amiable par voie de négociations entre les parties au différend, sur notification écrite incluant des informations détaillées de l'investisseur à la Partie contractante d'accueil.

2. Si ledit différend ne peut être réglé à l'amiable dans un délai de six mois suivant la date de notification écrite mentionnée au premier paragraphe, il peut être soumis, au choix de l'investisseur :

a) à un tribunal compétent de la Partie contractante sur le territoire de laquelle l'investissement a été effectué;

b) comme prévu au paragraphe 4 du présent article :

i) au Centre international pour le règlement des différends relatif aux investissements (CIRDI) créé par la Convention sur le règlement des différends relatifs aux investissements entre États et ressortissants d'autres États, si les deux Parties contractantes deviennent signataires de cette Convention,

ii) à un tribunal arbitral ad hoc constitué conformément aux termes du Règlement d'arbitrage de la Procédure de la Commission des Nations Unies pour le droit commercial international (CNUDCI);

3. Le choix de procédure mentionnée au paragraphe 2 du présent article fait par l'investisseur est définitif.

4. Nonobstant les dispositions du paragraphe 2 du présent article :

a) seuls les différends découlant directement des activités d'investissement, qui ont reçu la permission nécessaire, le cas échéant, conformément à la législation applicable des deux Parties contractantes sur les capitaux étrangers, et qui ont effectivement commencé, sont soumis à la compétence du Centre international pour le règlement des différends relatif aux investissements (CIRDI) ou à un autre mécanisme international de règlement des différends, comme convenu par les Parties contractantes.

b) les différends, portant sur les droits de propriété et les droits réels relèvent entièrement de la compétence de la Partie contractante sur le territoire de laquelle l'investissement a été effectué, et ne seront donc pas soumis à la juridiction du Centre international pour le règlement des différends relatif aux investissements ou à tout autre mécanisme international de règlement des différends.

5. Le Tribunal d'arbitrage statue conformément aux dispositions du présent Accord, aux lois et règlements de la Partie contractante d'accueil (y compris ses règles sur les conflits de lois) et aux principes applicables du droit international tels qu'acceptés par les deux Parties contractantes.

6. Les décisions arbitrales sont définitives et ont force exécutoire pour toutes les parties au différend. Chaque Partie contractante s'engage à exécuter la sentence selon sa législation interne.

*Article 11. Règlement des différends entre les Parties contractantes*

1. Les différends entre les Parties contractantes relatifs à l'interprétation ou à l'application du présent Accord sont réglés, si possible, par voie de négociations. Si un différend entre les

Parties contractantes ne peut être réglé de cette manière dans un délai de six mois suivant la date du différend, il sera soumis à un tribunal arbitral à la demande de l'une ou l'autre Partie contractante.

2. Ce tribunal arbitral est constitué comme suit dans chaque cas d'espèce :

a) Dans les deux mois suivant la réception d'une demande, chaque Partie contractante nomme un arbitre dans le délai imparti. Dans le cas où l'une des Parties contractantes n'a pas nommé d'arbitre dans le délai imparti, l'autre Partie contractante peut demander au président de la Cour Internationale de Justice de s'en charger.

b) Les deux arbitres choisissent en tant que Président un troisième arbitre, ressortissant d'un État tiers. Si les deux arbitres ne parviennent pas à un accord sur l'élection du Président dans les deux mois suivant leur nomination, ce dernier est nommé à la demande de l'une quelconque des Parties contractantes par le Président de la Cour internationale de Justice.

c) Si, dans les cas prévus aux paragraphes a) et b) du présent article, le Président de la Cour internationale de Justice est empêché d'exercer cette fonction ou s'il est ressortissant de l'une quelconque des Parties contractantes, le Vice-Président procède à la nomination et, si le Vice-Président est lui-même empêché d'exercer cette fonction, ou, s'il est un ressortissant de l'une quelconque des Parties contractantes, le membre de la Cour le plus ancien, qui n'est un ressortissant d'aucune des Parties contractantes, procède à la nomination.

3. Le tribunal dispose de trois mois à compter de la date de la sélection du Président afin de convenir de règles de procédure conformes aux autres dispositions du présent Accord. En l'absence d'un tel accord, le tribunal invite le Président de la Cour internationale de Justice à déterminer des règles de procédure, en tenant compte des principes généralement reconnus de la procédure d'arbitrage internationale.

4. Sauf accord contraire, toutes les demandes doivent être formulées et toutes les audiences doivent être achevées dans un délai de huit mois à compter de la date de sélection du Président, et le tribunal rend son jugement dans un délai de deux mois à compter de la date des dernières demandes ou de la date de clôture des audiences, la date la plus tardive étant retenue. Le Tribunal arbitral prend ses décisions à la majorité des voix. Ces décisions sont définitives et ont force obligatoire.

5. Les Parties contractantes se partagent les dépenses engagées au titre du Président et des autres arbitres ainsi que les frais de la procédure. Le tribunal peut toutefois ordonner, à sa discrétion, que l'une des Parties contractantes supporte un pourcentage plus élevé des frais.

6. Un différend ne peut être soumis à un tribunal arbitral international conformément aux dispositions du présent article si ce même différend a été soumis à un autre tribunal d'arbitrage international conformément aux dispositions de l'article 10, et que celui-ci n'a pas encore pris de décision définitive. Toutefois, ces dispositions ne portent pas atteinte à l'ouverture de négociations directes et sérieuses entre les Parties contractantes.

#### *Article 12. Application*

Le présent Accord s'applique à tous les investissements effectués sur le territoire d'une Partie contractante, conformément à ses lois et règlements internes, par des investisseurs de l'autre Partie contractante, avant ou après l'entrée en vigueur du présent Accord. Toutefois, le présent Accord ne s'applique pas aux litiges survenus avant son entrée en vigueur.

*Article 13. Entrée en vigueur*

1. Le présent Accord entre en vigueur à la date de la dernière des notifications par lesquelles les Parties contractantes se seront informées, par écrit et par la voie diplomatique, que les procédures légales internes, nécessaires pour son entrée en vigueur, ont été exécutées. Il reste en vigueur pendant une période de dix ans et demeure ensuite en vigueur à moins qu'il ne soit dénoncé conformément au paragraphe 3 du présent article.

2. Le présent Accord remplace l'Accord entre le Gouvernement de la République de Turquie et le Gouvernement de la République populaire du Bangladesh concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, signé le 12 novembre 1987 à Ankara, qui prendra fin à la date d'entrée en vigueur du présent Accord. Les litiges soumis à l'arbitrage, après la date d'entrée en vigueur du présent Accord, seront traités conformément aux dispositions du présent Accord.

3. Chacune des Parties contractantes peut, avec un préavis d'un an à l'autre Partie contractante, dénoncer le présent Accord à la fin de la période initiale de dix ans, ou à tout moment à partir de cette date.

4. Le présent Accord peut être modifié par consentement mutuel des Parties contractantes, et les modifications convenues entrent en vigueur conformément à la même procédure légale visée au premier paragraphe du présent article.

5. En ce qui concerne les investissements effectués ou acquis avant la date de dénonciation du présent Accord et auxquels cet Accord s'applique par ailleurs, les dispositions contenues dans les autres articles du présent Accord continueront à produire leur effet pendant dix ans à compter de ladite date d'expiration.

EN FOI DE QUOI, les plénipotentiaires respectifs ont signé le présent Accord.

FAIT à Ankara, le 12 avril 2012, en double exemplaire, en langues anglaise et turque, les deux textes faisant également foi.

En cas de divergence d'interprétation, la version anglaise prévaut.

Pour le Gouvernement de la République Populaire du Bangladesh :

DILIP BARUA  
Ministre de l'Industrie

Pour le Gouvernement de la République turque :

NIHAT ERGÜN  
Ministre des Sciences, de l'industrie et des technologies